

مقدمه

یکی از نعمت های بزرگ پروردگار مهربان و نمونه ای آشکار از لطف و رحمت اونسبت به انسان به ویژه در آغاز زندگی او، نعمت گرانقدر شیر مادر است .

تغذیه با شیر مادر بهترین شروع در زندگی هر کودک است. تغذیه با شیرمادر در درمان بیماریهای اسهالی و پیشگیری از کم آبی ناشی از اسهال و در تسریع بهبودی نقش مهمی را ایفا می کند.

مزایای تغذیه با شیرمادر

۱. شیر مادر بهترین و کاملترین غذا و سهل الهضم است

۲- حاملگی مجدد را به تاخیر می اندازد

۳. به استحکام و ایجاد تقویت رابطه عاطفی مادر و نوزاد کمک می کند.

تغذیه مادر در دوران شیردهی:

- مادر شیرده نباید کارسنگین انجام داده و خود را خسته کند.
- غذاهای مادر شیرده باید متنوع بوده و از همه گروه های مواد غذایی، کمی بیشتر از حد معمول استفاده نماید.
- هیچ غذایی بدون دلیل از برنامه غذایی مادر شیرده حذف شود و برعکس مادر نباید در تغذیه خود افراط کند تا بدین وسیله از چربی های ذخیره شده دوران بارداری استفاده کند و زودتر به وزن طبیعی باز گردد.
- مصرف دارو در دوران شیردهی باید با نظر پزشک باشد.
- مادر شیرده باید به دقت از پستان خود مراقبت کند نباید شیر را به مدت طولانی در پستان نگه دارد چون می تواند موجب کاهش ترشح شیر شود

توصیه پزشکان در دوران شیردهی

- هیچ وقت نوک پستان را با زور از دهان نوزاد نکشید بلکه با تحریک گونه های نوزاد و فشار آرام روی فک پایین ، او را از ادامه مکیدن منصرف کنید و پستان را به آرامی خارج کنید .
- اگر موقع شیر دادن احساس درد شدید در نوک پستان دارید لازم است نوزاد را جدا کنید و تغییر حالت دهید .
- در ابتدای شیردهی از پستانی شیر دهید که کمتر ناراحت است و سپس از پستان مشکل دار نوک پستان را روزانه با آب گرم بشویید و از مصرف صابون اجتناب کنید.
- با هر وعده شیردهی وضعیت کودک را تغییر دهید (خوابیده به پهلو، در آغوش گرفتن یا قرار دادن بالش زیر پستان) دفعات شیردهی را زیاد و مدت آن را کوتاه کنید .

- اگر دچار خونریزی از نوک پستان زخم شده شدید، به پزشک خود اطلاع دهید تا لوسیون های مناسب را به شما معرفی کند.

تحقیقات نشان می دهند که لاغری یا چاقی مادر

و همچنین اندازه پستان، معیار خوبی برای پیش

بینی یک شیردهی موفق نیست و نحوه شیر دهی

است که بیشترین تاثیر را دارد.

نکات اساسی در دوران شیردهی

- در هفته های اول، در هر وعده تغذیه باید از هر دو پستان به نوزاد شیر داد.
- در هفته های بعد به سبب نیاز و میل شیرخوار می توان از یک یا هر دو پستان استفاده نمود.
- در هنگام شیر دادن به شیرخوار، باید یک پستان کاملا تخلیه شده و بعد پستان بعدی را در دهان شیرخوار گذاشت، این کار باعث می شود شیر خوار از تمام محتویات شیر بصورت کامل استفاده نماید زیرا ابتدای شیر قند و انتهای شیر چربی بیشتری دارد.

- در ۶ ماه اول هیچ غذایی به جز شیر خود را به کودک ندهد. (حتی آب، آب قند، ترنجبین و...)
- قبل از هر بار شیر دادن، حتما مادر دستهایش را با آب و صابون بشوید.
- برای شستن پستانها بجز آب سالم از هیچ ماده ضد عفونی کننده نظیر صابون یا الکل استفاده نکند.

مهمترین عامل در افزایش شیر مادر، مکیدن مکرر و تخلیه مرتب پستانها بر حسب میل شیر خوار است.

دومین عامل مهم موفقیت در شیردهی، آرامش خاطر و عدم نگرانی مادر است.

"چگونه می توان فهمید که شیر مادر کافی است؟"

- بهترین راه تشخیص کافی بودن شیر مادر افزایش وزن شیر خوار بر اساس منحنی رشد است که با مراجعه به پزشک و مراکز بهداشتی درمانی و با وزن کردن ماهیانه شیرخوار مشخص می شود.

در صورت داشتن هرگونه سوال به واحد "پایگاه سلامت

خانواده و جمعیت مرکز مشاوره شیردهی" مراجعه یا با

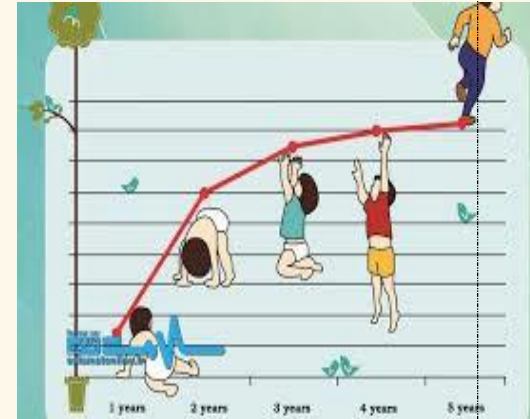
شماره تماس ۳۷۸۲۶۴۳۴ تماس حاصل نمایید.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی فارس

شبکه بهداشتی درمانی شهرستان کوار

تغذیه با شیر مادر

گروه هدف: مادران باردار و شیرده

واحد سلامت خانواده و جمعیت

تابستان ۱۳۹۷